

REKREASYON VE OYUN

Dr. Pınar GÜZEL
Dr. Devrim ZERENGÖK

Nguyen, M.L. (2009)

1. Geçmişten Gelen Değerli Varlığımız “Oyun”...

*“Çocukların oyun oynamak için özgürlüğe ve zamana ihtiyacı vardır.
Oyun bir lüks değildir. Oyun bir zorunluluktur”.*
(Kay Redfield Jamison)

Oyunun geçmişi insanlık tarihi kadar eski olduğu bilinmektedir. Tarih boyunca çocuklar, genellikle oyunlarını kendileri bulmuşlar ya da büyüklerin oynadıkları oyunları değiştirerek oynamışlardır. Bugün bilinen ve oynanan birçok oyunun eski çağlarda da bilindiği ve oynandığı görülmektedir (Başal, 2007). Bu denli zengin bir kültür mirası olan oyunlar eğitim ve eğlence aracı olarak günümüzdeki yerini almaya devam ederken ve özellikle çocukların gelişimini doğal yolla desteklemekte ve çocuğu yetişkin bir birey olarak hayata hazırlamada etkili bir yol olmaktadır.

lar ve bu kurgular kapsamında çocukların kurduğu iletişime odaklanır. Buna göre, oyun teksti, oyunun oynandığı çevresel koşullardan etkilenen kontekst (içerik/olay örüntüsü), çocukların sosyal statüleri vb. kavramlar bu iletişimi etkileyen etmenlerdir. Bateson'un ortaya koyduğu tekst/kontekst ayrımı, oyun teorisyenlerinin ilgisini çekmiş ve hayali oyunlar (mış gibi oyunlar) ile ilgili yeni trendler geliştirilmesini sağlamıştır. Bunlar arasında en dikkat çekici olanı, 2 yaşına kadar çocukların oyunda kullandıkları sembollerin objenin fiziksel olarak gerçeğini yansıtan semboller olması gerektiği (örneğin; tarak yerine kullandıkları sembolik objenin daha çok geometrik şekillerde olabileceği), daha büyük yaşlarda olanların ise daha karmaşık, fiziksel olarak objenin gerçeğini yansıtmayan araçlar (tarak yerine bir oyuncak araba veya hatta bir silgi) kullanabileceğidir. Wolf ve Grollman (1982) çocukların yaşları büyüdükçe oynadıkları oyunlarda olay örüntülerinin daha karmaşık ve entegre olduğunu belirtmişlerdir.

Modern teoriler, hem felsefi anlamda hem de uygulamalı çalışmalar sonucu elde edilen bulgularla oyun algımıza olumlu katkı sağlamışlardır.

2. SONUÇ

Rekreasyonel etkinliklerin temelini de oluşturan oyun özellikle çocukların eğitiminde önemli bir güce sahiptir. Çocuklar rekreatif oyun etkinliklerine katılırken fiziksel, psiko- sosyal, zihinsel, toplumsal,vb. özelliklerini geliştirme ve bunlara bağlı olarak yaşam kalitesini de iyileştirme fırsatlarını elde etmektedirler. Özellikle çocuk ve genç erişkinlerin temel ihtiyaçlarını karşılayan oyun bazlı serbest zaman faaliyetleri aynı zamanda onların iyi oluş hallerinde de sürdürülebilir başarı sağlamalarına katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle, çocukların erken dönemden itibaren rekreatif oyunlarına düzenli katılım alışkanlığı geliştirmesi ve oyunu kendi yaşamının içerisine dahil etmesi onların akademik ve sosyal başarıya da beraberinde getirmesine destek olacaktır. Gerek aile ortamının gerekse eğitim müfredatının çocukları oyun oynamaya teşvik etmesi yüksek önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Ayan, S. ve Memiş, U.A. (2012). "Erken Çocukluk Döneminde Oyun", Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimi Dergisi, 14(2), 143-144.
- Besenyi, G. M., Kaczynski, A. T., Stanis, S. A. W., & Vaughan, K. B. (2013). Demographic variations in observed energy expenditure across park activity areas. *Preventive medicine*, 56 (1), 79-81
- Başal, H. A. (2007). "Geçmiş yıllarda Türkiye'de Çocuklar Tarafından Oynanan Çocuk Oyunları." *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, No: 2, 246.

- Brown, N. S., Curry, N. E., & Tittnich, E. (1971). How groups of children deal with common stress through play. In N. Curry & S. Arnaud (Eds.), *Play: The child strives towards self realization*. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children.
- Bruner, J. S. (1972). Nature and uses of immaturity. *American psychologist*, 27(8), 687.
- Caldwell, L. L., & Witt, P. A. (2011). Leisure, recreation, and play from a developmental context. *New directions for youth development*, 2011(130), 13-27.
- Ellis, M.J., (1973) "Why People Play", Prentice-Hall Publishing.
- Garvey, C. (1990). "Play" (Vol. 27). Harvard University Press.
- Gini, Al (2003). *The Importance of Being Lazy: In Praise of Play, Leisure, and Vacation*. Routledge.
- Hughes, M., & Hutt, C. (1979). Heart-rate correlates of childhood activities: play, exploration, problem-solving and day-dreaming. *Biological psychology*, 8(4), 253-263.
- Hutt, C. (1971). Exploration and play in children. In *play exploration and territory in mammals*. Symposia of the zoological society of London, 18, 61-81.
- Hutt, S.J., Tyler, S., Hutt, C. ve Christopherson, H. 1989. *Play, Exploration and Learning: A Natural History of the Pre-School*, London: Routledge.
- Johnson, J. E., Christie, J. F., & Yawkey, T. D. (1999). *Play and Early Childhood Development*.
- Johnson, G. E. (1916). Play and Recreation. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 67(1), 107-114.
- Karaküçük, S. (2016). "Rekreasyon Bilimi", Gazi Kitabevi, Ankara
- Karaküçük, S. (1997). "Rekreasyon Boş zamanları Değerlendirme Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma", Seren Ofset, Ankara.
- Keleş, S., Yurt, Ö., & Kandır, A. (2018). Kültürel-Tarihsel Kuram'a Göre "–MıŞ Gibi Oyunlar": Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğilimlerinin İncelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 8(4), 265-285.
- Koçyiğit, S., & Baydilek, N. B. (2015). Okul öncesi dönem çocuklarının oyun algılarının incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 1-26.
- Kılbaş, Ş. (2010) "Rekreasyon Boş Zamanı Değerlendirme", Gazi Kitabevi, Ankara
- Kudrowitz, B. M., & Wallace, D. R. (2010). The play pyramid: A play classification and ideation tool for toy design.
- Lis, A. & Solecka, I., (2015). Recreation And Playing Site In Urban Space. *Space & Form*. 24. 195
- Nguyen, M.L. (2009). "Children playing ball games", Erişim: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Children_games_Louvre_Ma99.jpg, Erişim Tarihi: 03.11.2018
- Nicolopoulou, A. (2004). Oyun, bilişsel gelişim ve toplumsal dünya: Piaget, Vygotsky ve sonrası. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 137-169.
- Öğretir, A. D. (2008). Oyun ve oyun terapisi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 94-100.
- Pangburn, W. W. (1940). Play and recreation. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 212(1), 121-129.
- Parlett, D. (1992). *A dictionary of card games*. Oxford University Press.
- Robinson, J., & Godbey, G. (1999). *Time for Life: The Surprising Ways Americans Use Their Time* (2nd ed.). University Park, PA: Pennsylvania Sate University Press.
- Rubin, K. H., Fein, G. G., & Vanderberg, B. (1983). "Play 9". John Wiley and Sons.
- Sutton-Smith, B. (1967). The role of play in cognitive development. *Young children*, 360-370.

- Sezgin, S. (2016). "İnsan ve Oyun: Oyunların Dünü, Bugünü, Yarını". International Congress of Educational Research, 5-8 May 2016, Çanakkale
- Shores, K. A., & West, S. T. (2010). Rural and urban park visits and park-based physical activity. *Preventive Medicine*, 50, S13-S17
- Singer, J. L. (1973). *The child's world of make-believe: Experimental studies of imaginative play*(p. 294). New York: Academic Press.
- Smith, P. K., & Vollstedt, R. (1985). On defining play: an empirical study of the relationship between play and various play criteria. *Child Development*, 56, 1042-1050
- Şahin, M.H. (2005). *Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Tekin, A. (2009) "Rekreasyon", *Ata Ofset Matbaacılık*, İstanbul
- Tekin, A. (2016). "Rekreasyon Bilimi; Serbest Zaman Bağlamında Oyun Teorileri", Editör: Karaküçük, S. Gazi Kitabevi, Ankara
- Türk Dil Kurumu (TDK) Resmi Sitesi (2018) Erişim: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&kelime=oyun, Erişim Tarihi: 03.11.2018
- Yeşilyaprak, B., & Uçar, E. (2018). Öğrenmeden öğretime. *Pegem Atf İndeksi*, 337-398.
- Yörükoğlu, A. (2002). "Çocuk Ruh Sağlığı. Çocuğun Kişilik Gelişimi, Eğitimi ve Ruhsal Sorunları". Özgür Yayınları, İstanbul.
- Vygotsky, L. S. (1976). Play and it role in the mental development of the child. *Play: Its role in development and evolution*, 537-544.
- Ward, P., McKenzie, T.L., Cohen, D., Evenson, K.R., Golinelli, D., & Hillier, A (2014). Physical activity surveillance in parks using direct observation. *Preventing chronic disease*, 11
- Weisler, A., & McCall, R. R. (1976). Exploration and play: Resume and redirection. *American Psychologist*, 31(7), 492.
- Wolf, D., & Grollman, S. H. (1982). Ways of playing: Individual differences in imaginative style. In *The play of children: Current theory and research* (Vol. 6, pp. 46-63). Karger Publishers.